

odată reglementar niciodată nu se mai poate repeta. Când este validă hirotonia (*χειροτονία*) și cine este chemat după canoane să săvârșască o astfel de hirotonie validă, aceștia am văzut la explicarea canoanelor 1 și 2 apost. Zonara în comentarul acestui canon arată cum se pot exprima diferite opinii despre aceasta, adică cum s'a putut întâmpla că unii după prima hirotonie administrată în chip valid cereau și a doua hirotonie și spune că aceasta era posibil deoparte, fiindcă respectivul găsea defecte la celce a săvârșit hirotonia primă; sau fiindcă de altă parte avea încredere specială față de un episcop și spera că, atunci când primește din nou hirotonia, se va împărtăși prin acest episcop de vreun dar mai mare al Duhului Sfânt și va fi sfințit mai mult; sau părăsind preoția, dacă se înapoia din nou la dânsa, credea că trebuie să se hirotonească din nou; sau în urma altor cauze oarecare¹⁾. Dar Balsamon adaugă la comentarul acestui canon că oricum s'ar întâmpla ca cineva să fie de două ori consacrat pentru unul și același grad ierarhic, să se caterisească și el și episcopul, carele, știind de hirotonia primă, l-a hirotonit din nou²⁾. Așadară este necondiționat oprită repeșirea hirotoniei pentru unul și același grad ierarhic, dacă hirotonia primă a fost reglementară³⁾. Canonul permite excepție numai atunci, dacă hirotonia primă a fost săvârșită de către un episcop *eretice*, fiindcă acest fel de hirotonie este nulă căci dupăcum, după dispoziția acestui canon, botezul eretic nu introduce pe om în Biserică, tot așa nici hirotonia eretică nu introduce pe respectivul în cler. Când cineva a trecut dela un eres la credința ortodoxă, dacă era vrednic de oficiul preoțesc, hirotonia totdeauna era repetată (19 sin. I ec.; 4 sin. II ec.; 5 sin. III ec.). Altcum tradiția Bisericii, atât în ce privește botezul cât și hirotonia săvârșită în vreo asociație eterodoxă, a avut totdeauna canonul său precis și fixat pe care hirotonie să o primească și pe care să nu o primească, și pe nii clerici, cari treceau la ortodoxie dela unele asociațiuni eterodoxe, îi recunoștea ca ațari și nu repeta asupra lor hirotonia, iar pe alții nu-i recunoștea, ci îi primea în calitate de laici.

¹⁾ Sint. At. II, 87.

²⁾ Sint. At. II, 88.

³⁾ „Nam baptismum“ — zice Cyprian (de ablut. ped. c. 17) — „repeti ecclesiasticae prohibent regulae, et semel sanctificatis nulla deinceps manus iterum consecrans praesumit accedere. Nemo sacros ordines semel datos iterum renovat“.

odată reglementar niciodată nu se mai poate repeta. Când este validă hirotonia (*χειροτονία*) și cine este chemat după canoane să săvârșască o astfel de hirotonie validă, aceștia am văzut la ex-

Opiniunea Bisericii ortodoxe, ce și-a format-o despre hiro-
 nia eterodoxilor, am menționat-o la comentarul canonului 47 ap.
 Momentul prim și cel mai însemnat este dacă în respectiva
 asociațiune eterodoxă oare s'a păstrat continuitatea ierarhică,
 ceeace este prima condiție a preoției legale, fără de care nu
 este și nici nu poate fi preoție legală. După aceasta a judecat
 în general Biserica preoția futuror asociațiilor, cari nu erau în
 comunitate cu Biserica ecumenică, ținând seama de împrejurarea
 cât au deviat respectivele asociații dela adevărurile fundamentale
 ale Bisericii creștine — și pe preoții acelor asociații, în cari s'a
 păstrat continuitatea apostolică și nu greșau împotriva adevărurilor
 fundamentale ale creștinismului, îi primea în comunitatea sa ca pe
 preoți legali fără de hirotonie nouă (8 sin. I ec.; 68 Cart.; 1 Vasilie
 c. M.), iar pe preoții acelor asociații, în cari nu se găseau toate
 acestea, îi primea ca pe laici de rând (19 sin. I ec.; 8 Laod). Tot
 ca pe laici de rând îi primea pe acei preoți, cari nu făceau parte din
 nici o comunitate eretică, dar cari au primit hirotonia dela astfel
 de episcopi, cari au întrerupt legătura cu ierarhia legală (4, 6
 sin. II ec.; 5 Antiohia; 6 Gangra). — În chestiunea aceasta alfa
 este practica Bisericii ortodoxe față de preoția romano catolică
 și alfa față de preoția protestantă. La protestanți preoția nu este
 recunoscută ca instituție divină și ierarhia bisericească n'are existență
 pe baza dreptului divin și din cauza aceasta, afară de toate
 celelalte motive, Biserica ortodoxă nu recunoaște și nici nu poate
 recunoaște la protestanți de preoți pe acele persoane, cari în-
 deplinesc funcțiuni religioase. În privința preoției Bisericii romano
 catolice Biserica ortodoxă se acomodează canonului 1 al sinodu-
 lui constantinopolitan din anul 879, prin care s'a recunoscut le-
 galitatea acestei preoții; și astăzi preotul romano catolic, dacă
 vrea să treacă la Biserica ortodoxă ca și acolo să fie preot, se
 primește conform ritualului prescris, dar nu se săvârșește asupra
 lui nici un fel de funcțiune de hirotonie, ci se recunoaște hiro-
 tonia, pe care a primit-o în Biserica romano catolică.¹⁾

1) Această dispoziție o găsim confirmată mai târziu la canoniștii
 ortodocși. Vezi răspunsurile canonice 1 și 2 aale lui Ioan din Citru că-
 tre arhiepiscopul Constantin Cabasila și răspunsurile canonice ale lui Di-
 mitrie Komatinul (Sint. At. V, 403, 430) către acelaș Cabasila (Sint At.
 V, 403,4). În opul Mitropolitului Mihail: „Biserica ortodoxă sârbească“
 (Beograd, 1861, pag. 211—213) este tipărit ritualul bisericesc cum tre-

Canonul 69.

Dacă vreun episcop, sau presbiter, sau diacon, sau ipodiaton, sau citeș, sau cântăreș nu postește sfântul marele post al Paștilor, sau Mercurea, sau Vinerea, să se caterisească; fără numai dacă va fi împiedicat de slăbiciune trupească; iar dacă va fi laic, să se afurisească.

(29, 56, 89 frul.; 19 Gangra: 49, 50, 51, 52 Laod; 1 Dionisie Alex.; 15 Petru alex.; 8. 10 Timoteiu Alex.):

— Canonul acesta dispune că toți membrii Bisericii, fie clerici, fie laici, sunt obligați a posti postul cel mare (înainte de Paști) și Mercurea și Vinerea și anume cei dintâi sub pedeapsa caterisirii, iar ceilalți sub cea a afurisirii, afară de cazul când debilitatea fizică nu le permite aceasta. Prescripțiile referitoare la post se bazează pe Sfânta Scriptură. Origina postului derivă dela însuși Dumnezeu chiar din Biserica Testamentului vechiu (vezi: III Moisi. 16,²⁹⁻³¹; Neem. 9,^{1,18}; Ieremia 6,⁹ I Împ. 7,¹⁶; prof. Ioil 2,¹⁵; 3, 5—10).¹⁾ Iisus Hristos a sancționat postul prin exemplul său (Mat. 4,², Lc. 4,²) și acelaș lucru l-a recomandat și ucenicilor săi (Mat. 6,¹⁶⁻¹⁸; 9,¹⁴⁻¹⁵; 17,²¹; Lc. 2,³⁷; 5,^{33, 34, 35}). Apostolii lui Hristos se pregăteau pentru misiunea lor totdeauna prin post (Fapt. ap. 9,⁹; 13,²; 14,²³) și au orânduif postul pentru toți creștinii (I Cor. 7,⁵; II Cor. 6,⁴⁻⁵). Acelaș lucru îl găsim și în Așezămintele apostolice (V, 13). Postul este deci de origină divină. Scopul postului bisericesc este: a se smeri pe sine însuși înaintea lui Dumnezeu, a înfrâna deslănțuirea patimilor corporale, a se face apt pentru adevărata pocăință, pentru rugăciune, pentru serviciul divin și pentru alte datorii și pentru a dobândi prin rugăciune iertare dela

buc primit un cleric rom. cat. în rândul clerului Bisericii ortodoxe. Iar cum apreciază Biserica rom. cat. hirotonia săvârșită în Biserica ortodoxă vezi Nic. Nilles S. I. Symbolae ad illustrandam historiam ecclesiae orientalis (Oeniponte 1885, pag. 96—110), unde este citat unul dintre decretalele Sancti Officii emis în 29 Sept. anul 1666, prin care s'a dispus: „ordinatos a schismaticis (aceștia am fi noi noi ortodocsii) non esse reordinandos, sed tantum egerere dispensatione super irregularitate, juxta constitutionem Clementis VIII (p. 110).

¹⁾ Ioan Gurădeaur (în predica despre cartea I Moisi) și Vasile cel Mare (în predica I despre post) spun că Dumnezeu a întemeiat postul în raiu când a interzis celor dintâi oameni să mănânce din pomul oprit.